

ELS DISSABTES, CIÈNCIA

Sort en tenim de les fundacions

Les ajudes de les entitats no lucratives són vitals per a la recerca relacionada amb la salut

MANEL Esteller

Quan era petit i jugant em feia una ferida, em posaven aigua oxigenada, mercromina i una tireta. Però també la meua mare em feia un petó o el mestre em deia «iva, que no ha estat res!». Les actuacions primeres eren les responsables d'evitar que s'infectés el nyap, però les segones accions eren especialment ben acollides i em permetien continuar jugant amb alegria. Doncs de la mateixa manera funciona el finançament de la recerca. Hi ha un suport econòmic estructural que ve des de les diferents institucions governamentals, ja sigui de forma directa o en competició amb altres sol·licitants, que constitueix el nucli que ens permet investigar. Però necessitem uns extres per poder ser competitius i que a més permetin una flexibilitat en l'ús dels recursos. En aquesta tasca són vitals les ajudes donades per les fundacions.

UNA FUNDACIÓ és una entitat no lucrativa, constituïda per voluntat dels fundadors, ja siguin persones físiques o jurídiques, mitjançant l'afecció d'uns béns o d'uns drets per a la realització de finalitats d'interès general. Hi ha fundacions de tota mena i Catalunya n'ha estat capdavantera en moltes ocasions. La magnífica campanya d'El Gran Recapte de la Fundació Banc dels Aliments n'és un bon exemple.

En el camp de la recerca biomèdi-

ca, que és el que millor coneix, les fundacions que hi donen suport es poden classificar en tres grans grups de forma molt simple: aquelles que estan relacionades amb una persona o familiar que té o ha tingut una malaltia; les associades a generosos i altruistes mecenes individuals com la Fundació Cellex, que tant ha fet per la recerca catalana; i les fundacions lligades a associacions benèfiques o a empreses i negocis.

Entre les primeres cal destacar per la seva professionalitat i internacionalització la Fundació Josep Carreras, que després que aquest gran tenor superés la seva leucèmia ha estimulat de forma decisiva la investigació en les malalties canceroses de la sang amb beques i ajudant a crear nous laboratoris de recerca. També és de destacar l'esforç de la Fundació Pasqual Maragall, que ha estat clau a l'hora de conscienciar de l'impacte de les malalties neurodegeneratives en la nostra societat i que comença a dissenyar els primers assajos per prevenir aquestes malalties. Però també s'ha de destacar la tasca desinteressada, de picar pedra dia a dia i donar suport a investigacions d'entitats com Fundació Sandra Ibarra de Solidaritat contra el Càncer, Fundació Olga Torres, Fundació Seve Ballesteros o l'Associació Alba Pérez. I serà impossible esmentar en aquest article totes les fundacions derivades de famílies solidàries que partint de tenir un fill afectat

MONRA

per una malaltia deguda a la mutació d'un gen (monogènica) –com la síndrome de Rett, de Sotos, de Rubinstein-Tayby, de duplicació de MECP2, de Lejeune o de Sanfilippo– contribueixen als avenços. En aquest apartat és un exemple la Fundació Isabel Gemio. I no ens oblidem dels aspectes socials, com fa la Fundació Finestrelles per les persones amb discapacitat intel·lectual o la Fundació Brugada en la prevenció de la mort sobtada.

PEL QUE FA referència a fundacions vinculades a empreses i negocis, hi ha una gran diversitat que inclou diferents tipus d'ajuda. Per exemple, durant molts anys les millors reunions científiques eren organitzades per la Fundació Ramon Areces i la Fundació Juan March. Des del món de la construcció, la Fun-

dació Alicia Koplowitz ajuda a la recerca en neurociències en nens. Des del voluntarisme de milers de donants, la Fundació Científica de l'Associació Espanyola contra el Càncer també ajuda contra aquesta malaltia. I des d'altres àmbits empresarials com la Fundació Agrupació Mútua o la Fundació Salut 2000 també es dona suport en la recerca. I, malgrat la gran transformació del món bancari i la desvirtuació de les caixes com a tals, la Fundació Catalunya-La Pedrera continua afavorint la difusió de la ciència i la Fundació Botín ha creat una bona xarxa de científics d'excel·lència.

I també és de justícia destacar el paper de l'Obra Social de la Caixa en la seva àrea de Ciència i Investigació: des de la recerca contra la sida a l'Hospital de Can Ruti o en teràpies avançades del càncer a l'Hospital Vall d'Hebron, als programes CaixaImpulse per generar valor econòmic en el coneixement o el seu programa de beques i ajuts. Una de les coses que m'han fet més feliç aquests darrers mesos és haver vist els ulls d'alegria d'algun noi que estudiarà a Harvard becat per aquesta entitat.

No obstant, les nostres fundacions encara són febles si les comparem amb les dels països anglosaxons, on molta gent té assumit el concepte de retornar a la societat allò que aquesta et va donar quan ho necessitaves. Si us plau, busqueu la fundació a la qual vulgueu ajudar en funció de les vostres sensibilitats i creences, i col·laboreu-hi. Tots us estarem agraïts. ≡

Metge. Institut d'Investigacions Biomèdiques de Bellvitge.